

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет/інститут **філології**

Кафедра **слов'янських мов**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сучасна польська мова. Словотвір

Освітня програма **Середня освіта (польська мова і література)**

Спеціальність **014 Середня освіта**

Спеціалізація **014.02 Мова і література (польська)**

Галузь знань **01 Освіта/Педагогіка**

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “27” серпня 2019 р.

м. Івано-Франківськ – 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Сучасна польська мова. Словотвір
Викладач (-і)	Кандидат філол.наук, доцент Пелехата Олена Миколаївна
Контактний телефон викладача	+380-342-59-60-63
E-mail викладача	olena.pelekhata@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очна
Обсяг дисципліни	3 ЄКТС (90 годин)
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Обговорення індивідуально вибраних студентом питань з тематики курсу. Консультації проводяться згідно узгодженого графіка на навчальний семестр. Також консультації можливі в день проведення лекцій чи практичних занять. Консультації можуть проводитися через онлайн ресурси за попередньою домовленістю
2. Анотація до курсу	
<p>Курс « Сучасна польська мова. Словотвір» покликаний висвітлити актуальний стан дослідження польського словотвору, історію виникнення, розвитку та становлення інтересу до вивчення моделей словотворення, словотвірних категорій, також включаючи найновіші дослідження в перспективі когнітивного підходу, який є характерним методом аналізу в XXI ст. у гуманітарній галузі.</p> <p>Докладно охарактеризовано проблеми інтердисциплінарності, що передбачають зосередження уваги здобувачів вищої освіти на ролі у їх професійному житті фонових знань з соціології, психології, філософії для розуміння семантичної деривації лексичної одиниці.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>«Сучасна польська мова. Словотвір» є однією з комплексу нормативних дисциплін, яка відіграє важливу роль у формуванні висококваліфікованого вчителя польської мови та літератури.</p> <p>Метою дисципліни є ознайомити здобувачів вищої освіти із моделями творення слів, словотвірними категоріями, типами словотвірних значень, найновішими досягненнями у сфері сучасного польського словотвору, а також видатними польськими дериватологами.</p> <p>Завданням даної дисципліни є підготовка висококваліфікованого вчителя польської мови та літератури, який здатний розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі польського словотвору (а саме – проблеми семантичного словотворення та словотвірних категорій у перспективі когнітивістики), пов'язані з аналізом, творенням і оцінюванням письмових та усних текстів та організацією успішної польсько-української і українсько-польської комунікації.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
Здатність використовувати в професійній діяльності у школі системні знання про найновіші дослідження у сфері словотвору сучасної польської мови ;	

уміння застосовувати отримані знання на практиці; володіння різноплановими методами і способами перевірки знань словотвірних категорій польської мови;

вільно використовувати моделі словотворення сучасної польської мови польської мови в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя;

багатопрофільна підготовка фахівців у галузі освіти, що надає право їх викладання у загальноосвітніх навчальних закладах;

здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних фактів при словотворенні, здатність до розуміння та критичного осмислення тенденцій розвитку словотвірної системи польської мови та здатність до пояснення таких змін у професійній діяльності;

вільно оперувати фаховою лінгвістичною термінологією з словотвору сучасної польської мови для розв'язання професійних завдань;

усвідомлювати засади і техніки творення слів у сучасній польській мові;

здійснювати словотвірний аналіз слів польської мови різних частин мови та інтерпретувати основні теорії словотвору у професійній діяльності;

здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної польської мови при модифікаційному типі деривації;

ефективно використовувати набуті лінгвістичні та методичні знання в практиці викладання польської мови у школі;

здатність використовувати в професійній діяльності усне та писемне мовлення польською мовою (похідні слова);

дотримуватися академічної доброчесності на практичних заняттях з словотвору сучасної польської мови, при виконанні контрольних завдань та при здачі екзамену.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	24
семінарські заняття / практичні / лабораторні	22
самостійна робота	44

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
VI	<i>014 Середня освіта 014.02 Мова і література (польська)</i>	3 курс, 2019-2020 рр.	Нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
1 Podstawowe pojęcia słowotwórstwa. Plan.1.	лекція	2-10	опрацювати		Згідно з електронним

Słotwórstwo synchroniczne a diachroniczne. 2.Słotwórstwo a fleksja. 3. Wyrazy podzielne i niepodzielne słotwórczo. 4. Temat słotwórczy a formant słotwórczy. 5. Parafraza słotwórcza. 6. Peryfraza słotwórcza			відпові дні науков і джере ла 2 год.		розкладом протягом семестру
2.Типы тематów i formantów słotwórczych. Plan. 1. Типы тематów słotwórczych. 2. Функcje formantów: strukturalna, semantyczna, syntaktyczna. 3. Kategoria słotwórcza. 4. Typ słotwórczy. 5. Pojęcie wartości kategoriałnej.	лекція	2-10	опрац ювати відпові дні науков і джере ла 2 год.		Згідно з електронним розкладом протягом семестру
3. Podstawowe teorie słotwórcze. Plan. 1. Teoria dwuczłonowości wyrazów Jana Rozwadowskiego. 2. Teoria logiczno-syntaktyczna Witolda Doroszewskiego. 3. Teoria onomazjologiczna Miłosza Dokuliła. 4. Ogólna klasyfikacja derywatów.	лекція	3, 8	опрац ювати відпові дні науков і джере ла 4 год.		Згідно з електронним розкладом протягом семестру
4. Słotwórstwo rzeczowników. Plan. 1. Kategorie słotwórcze rzeczownika. 2. Derywaty modyfikacyjne. 3. Derywaty mutacyjne. 4. Derywaty transpozycyjne.	лекція	1-10	опрац ювати відпові дні науков і джере ла 4 год.		Згідно з електронним розкладом протягом семестру
5. Słotwórstwo rzeczowników. Plan. 1. Produktywny typ słotwórczy. 2. Tendencje rozwojowe w słotwórstwie współczesnej polszczyzny.	лекція	1-10	опрац ювати відпові дні науков і джере ла 2 год.		Згідно з електронним розкладом протягом семестру
6. Słotwórstwo przymiotników. Plan. 1. Przymiotniki odczasownikowe. 2. Przymiotniki odrzeczownikowe. 3. Przymiotniki odprzymiotnikowe. 4. Przymiotniki od wyrażeń syntaktycznych i złożone	лекція	1-10	опрац ювати відпові дні науков і джере ла 2 год.		Згідно з електронним розкладом протягом семестру

7. Słowotwórstwo czasowników. Plan. 1. Charakterystyka ogólna. 2. Podział derywatów czasownikowych.	лекція	1-10	опрацювати відповідні наукові джерела 2 год.		Згідно з електронним розкладом протягом семестру
8. Słowotwórstwo czasowników. Plan. 1. Czasowniki denominalne i dewerbalne. 2. Problem aspektu w derywacji czasowników	лекція	1-10	опрацювати відповідні наукові джерела 4 год.		Згідно з електронним розкладом протягом семестру
9. Charakterystyka słowotwórcza przysłówków. Plan. 1. Typy słowotwórcze przysłówków. 2. Stopniowanie przysłówków.	лекція	1-10	опрацювати відповідні наукові джерела 2 год.		Згідно з електронним розкладом протягом семестру
1. Podstawowe pojęcia słowotwórstwa. Plan. 1. Słowotwórstwo synchroniczne a diachroniczne. 2. Słowotwórstwo a fleksja. 3. Wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo. 4. Temat słowotwórczy a formant słowotwórczy. 5. Parafraza słowotwórcza. 6. Peryfraza słowotwórcza	практичне	1-10	опрацювати відповідні наукові джерела 2 год.		Згідно з електронним розкладом протягом семестру
2. Analiza słowotwórcza. Plan. 1. Kategoria słowotwórcza. 2. Typ słowotwórczy. 3. Pojęcie wartości kategorialnej.	практичне	10-15	опрацювати відповідні наукові джерела 2 год..		Згідно з електронним розкладом протягом семестру
3. Podstawowe teorie słowotwórcze. Plan. 1. Teoria dwuczłonowości wyrazów Jana Rozwadowskiego. 2. Teoria logiczno-syntaktyczna Witolda Doroszewskiego. 3. Teoria onomazjologiczna Miłósza Dokuliła. 4. Ogólna klasyfikacja derywatów.	Практичне-дискусія	3, 8, 10-15	опрацювати відповідні наукові джерела 2 год..	5	Згідно з електронним розкладом протягом семестру

4. Słownictwo rzeczowników. Plan. 1. Kategorie słownictwa rzeczownika. 2. Derywaty modyfikacyjne. 3. Derywaty mutacyjne. 4. Derywaty transpozycyjne. 5. Analiza słownictwa	практичне	7, 11, 12, 13	опрацювати відповідні наукові джерела 2 год..		Згідно з електронним розкладом протягом семестру
5. Słownictwo rzeczowników. Plan. 1. Produktywny typ słownictwa. 2. Tendencje rozwojowe w słownictwie współczesnej polszczyzny	практичне	7, 11, 12, 13	опрацювати відповідні наукові джерела 4 год..	5	Згідно з електронним розкладом протягом семестру
6. Słownictwo przymiotników. Plan. 1. Przymiotniki odczasownikowe. 2. Przymiotniki odrzeczownikowe. 3. Przymiotniki odprzymiotnikowe. 4. Przymiotniki od wyrażen syntaktycznych i złożone. 5. Analiza słownictwa	практичне	7, 11, 12, 13	опрацювати відповідні наукові джерела 2 год..	5	Згідно з електронним розкладом протягом семестру
7. Słownictwo czasowników. Plan. 1. Charakterystyka ogólna. 2. Podział derywatów czasownikowych. 3. Analiza słownictwa	практичне	7, 11, 12, 13	опрацювати відповідні наукові джерела 4 год.	5	Згідно з електронним розкладом протягом семестру
8. Charakterystyka słownictwa przysłówków. Plan. 1. Typy słownictwa przysłówków. 2. Analiza słownictwa	практичне	7, 11, 12, 13	опрацювати відповідні наукові джерела 2 год.		Згідно з електронним розкладом протягом семестру
9. Контрольна робота.	Практично-контрольна робота	7, 11, 12, 13	опрацювати відповідні наукові джерела	20	Згідно з електронним розкладом протягом семестру

			2 год.		
1.Podstawowe teorie słowotwórcze. Plan. 1. Teoria dwuczłonowości wyrazów Jana Rozwadowskiego. 2. Teoria logiczno-syntaktyczna Witolda Doroszewskiego. 3. Teoria onomazjologiczna Miłósza Dokuliła. 4. Ogólna klasyfikacja derywatów	самостійна робота	3, 8	опрацювати відповідні дні наукові джерела виступ - дискусія на практичному 10 год.		
2.Słowotwórstwo rzeczowników. Tendencje rozwojowe w słowotwórstwie współczesnej polszczyzny.	самостійна робота	11, 12, 13, 14	опрацювати відповідні дні наукові джерела Підготувати презентацію. 24 год.	10	
3. Problemy słowotwórstwa. Kategorie słowotwórcze w perspektywie kognitywistyki.	самостійна робота	11, 12, 13, 14	опрацювати відповідні дні наукові джерела 10 год.		

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Оцінювання здійснюється за національною та ECTS шкалою на основі 100-бальної системи. (Див.: пункт 9.3. "Види контролю" Положення про організацію освітнього процесу та розробки основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»). Загальні 100 балів включають: 20 балів – поточний контроль (практичні заняття), 20 балів – письмова контрольна робота, 10 балів – самостійна робота, 50 балів – екзамен
Вимоги до письмової роботи	Концептуально конкретне й емпірично верифіковане висвітлення питань, що пропонуються для виконання програми дисципліни
Практичні заняття	Оцінюються по п'ятибальній системі
Самостійна робота	10 балів за презентацію

Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання усіх, запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають контрольному оцінюванню. Мінімальна кількість балів для позитивного зарахування курсу – 50 балів
--	---

7. Політика курсу

Згідно зі статтею 58 Закону України «Про вищу освіту», науково-педагогічні працівники ЗВО зобов'язані: забезпечувати викладання на високому науково-теоретичному і методичному рівні; дотримуватися норм педагогічної етики, моралі, поважати гідність осіб, які навчаються у ЗВО, дотримуватися в освітньому процесі академічної доброчесності та забезпечувати її дотримання здобувачами вищої освіти; розвивати в осіб, які навчаються у ЗВО, самостійність, ініціативу, творчі здібності; дотримуватися законів України, статуту та Кодексу честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/10/положення-про-запобігання-плагіату-у-ДВНЗ-Прикарпатський-національний-університет-імені-Василя-Стефаника.pdf>)

8. Рекомендована література

1. Anna Seretny, Ewa Lipińska. ABC metodyki nauczania języka polskiego. Kraków: Universitas, 2017
2. Gramatyka współczesnego języka polskiego. Morfologia, cz. I, pod red. R. Grzegorzycowej, Renata. Laskowskiego, H. Wróbla, Warszawa, PWN, 1998.
3. Grzegorzycowa Renata. Zarys słowotwórstwa polskiego, Warszawa, PWN, 1972 i następ.
4. Grzegorzycowa Renata. Wprowadzenie do semantyki językoznawczej. Warszawa, PWN, 2010
5. Grzegorzycowa Renata, Puzynina Jadwiga. Słowotwórstwo współczesnego języka polskiego. Rzeczowniki sufiksalne rodzime. Warszawa, PWN, 1979. 324 s.
6. Jadacka Hanna. System słowotwórczy polszczyzny: 1945-2000. Wawrszawa, WNP, 2001. 201 s.
7. Kita Małgorzata, *Wybieram gramatykę*, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, t.1-2, Katowice 1998
8. Nagórko Alicja. Zarys gramatyki polskiej (ze słowotwórstwem), wyd. 3, Warszawa, PWN, 1998, 317 s.
9. Nauka o języku dla polonistów. Pod red. Dubisza Stanisława. Warszawa: Książka i Wiedza, 2002. 623 s.
10. Urban M., O podzielności na temat słowotwórczy i formant w związku z wielomotywacyjnością przymiotników, „Poradnik Językowy” 1998, nr 4-5, s. 23-32.
11. Wróbel H. Gramatyka języka polskiego. Kraków, „Od Nowa”, 2001. 335 s.
12. Teresa Vogelgesang, Jadacka Hanna, Magdalena Bondkowska, Iwona Buracka, Elzbieta Grabska-Moyle, Tomasz Karpowicz. Słownik gniazd słowotwórczych współczesnego języka polskiego. Tom 1-2 (gniazda odprzymiotnikowe i odrzeczownikowe). Kraków : Universitas, 2001
13. Mirosław Skarżyński ... [et al.]. Słownik gniazd słowotwórczych współczesnego języka polskiego. Tom 3 (gniazda odczasownikowe). Kraków Towarzystwo Wydawnicze "Historia Iagellonica", 2004
14. Mirosław Skarżyński ... [et al.]. Słownik gniazd słowotwórczych współczesnego języka polskiego. Tom 4. (Gniazda motywowane przez liczebniki, przysłówki, zaimki, przyimki, modulanty, onomatopeje, wykrzykniki). Kraków Towarzystwo Wydawnicze "Historia Iagellonica", 2004
15. Kognitywno-komunikacyjne aspekty słowotwórstwa. *Wybrane zagadnienia opisu derywacji w języku polskim*. Wydano nakładem Wydziału Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego, 2017 s. 230.
<http://www.bijp.uw.edu.pl/files/Waszakowa%202017.pdf>

Викладач

кандидат філологічних наук, доцент О.М.Пелехата